

9:29:23	Hezký den, vážení sledující. Za pár minut začíná druhý den konference Odpady a obce 2022. Vstoupíme do něj blokem s názvem Budoucnost obecních systémů odpadového hospodářství.
9:31:14	Jako první je na programu moderovaná debata, ve které budou hovořit Martina Filipová (EKO-KOM), Gabriela Bulková (MŽP ČR) a Pavel Chodúr (MV ČR).
9:35:00	Na podium přichází paní Martina Filipová ze společnosti EKO-KOM.
9:37:15	Na konferenci i přes snahu pořadatelů bohužel nemohl dorazit zástupce z Ministerstva financí.
9:39:55	Gabriela Bulková: Chtěla bych připomenout 3 zásadní povinnosti obcí: přebrat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území od nepodnikajících osob, maximálně třídít a plnit ambiciózní cíle. K tomu je nutné zřídit obecní systém. Ten si obec může nastavit obecně závaznou vyhláškou.
9:40:38	Gabriela Bulková: Obecně závazná vyhláška má dva zásadní body – jaké odpady sbírat a kde je uchovávat.
9:41:21	Gabriela Bulková: Zdůrazňuji, že obec musí přebrat veškerý komunální odpad. Neměl by tam být třeba školní sběr.
9:43:35	Pavel Chodúr: Obecně závazná vyhláška by měla být jednoduchá, neměla by opisovat zákon. Dochází pak ke změně znění samotného zákona. Pak může být obec v rozporu se zákonem. Stává se to hlavně ve větších městech. Nejde o záměr, spíš nedbalostní chyby.
9:44:38	Pavel Chodúr: Je potřeba, aby obec ve vyhlášce uvedla hlavně místa, kde má občan odpad odkládat.
9:46:55	Pavel Chodúr: Praxe je volnější, ve vyhlášce musí být závazná informace o tom, kde se občan informace dozví. Nově od 1. ledna se vyhláší právní předpisy ve sbírce právních předpisů. Vyhláška je nejtransparentnější forma. Obec musí být schopna prokázat zejména Inspekci životního prostředí, že má systém nastaven v předpokládaném zákonném rozsahu, jinak hrozí sankce.
9:48:20	Gabriela Bulková: Obecní systém může být vyhláškou rozšířen, obec se může rozmyslet, že bude brát i jiný odpad, že zapojí podnikající osoby, že zřídí komunitní kompostování atp. Obecně závazná vyhláška dává obci i širší možnosti.
9:49:32	Pavel Chodúr: Statistiky bychom měli mít kompletní kolem roku 2024, dozvíme se, které obce měly a neměly závaznou vyhláškou nastaveny tyto systémy. Nicméně víme, že je minimum obcí, které nemají nastaven systém obecně závaznou vyhláškou, porušení totiž může být sankcionováno v přestupkovém řízení.
9:50:57	Pavel Chodúr: Co se týče příloh obecně závazných vyhlášek, tak podléhá doзору ministerstva vnitra. Je nedílnou součástí.
9:52:47	Pavel Chodúr: Nedorozumíme to, co si dá obec na web (místa k odkládání odpadu), ale tímhle se zákonu nevyhne. Podstatné pro nás je při určování míst k odkládání odpadu, aby se na tom místě stala obec vlastníkem a původcem odpadu. Nemůže to být soukromá sběrna.
9:53:30	Otázka: Co musí obsahovat smlouva mezi obcí a výkupnou?
9:54:29	Gabriela Bulková: Pro nás je důležité, že musí být jasně řečeno, že jde o místo, kde občané odkládají odpad. Jestli je to ve vyhlášce nebo odkazem, to není problém. Nesmí ale být uvedeny sběrný, které nejsou v obecním systému. Pro nás je důležité ono místo a dobře vedená evidence.

9:55:04	Gabriela Bulková: Evidence je vedena tak, že původcem je obec. A sběrna přebírá odpad od obce.
9:56:23	Martina Filipová: Lepší by bylo, kdyby si občan při výkupu mohl uvést dvě adresy: kde vznikl odpad a kde má trvalé bydliště.
9:58:02	Gabriela Bulková: Obsluha sběrný nemá pravomoc kontrolovat plošně občanské průkazy, ale měla by se zeptat, kde odpad vznikl. Obecně se jinak bere, že vznikl tam, kde je sbírán.
9:59:10	Diskuse dále pokračuje na téma místa vzniku odpadu a jeho prokázání. Podle zástupkyně MŽP ČR by neměl být vyžadován občanský průkaz.
10:00:51	Pavel Chodúr: Co se týče výkupen kovů, zákon počítá s tím, že si výkupna občanský průkaz může vyžádat, s čím se setkáváme, je podmiňování odložení odpadu na sběrném dvoře předložením občanského průkazu. To je ovšem v rozporu se zákonem.
10:02:08	Gabriela Bulková: Obec profituje na tom, že má komodity využitelných odpadů.
10:02:52	Otázka: Jaké slevy na poplatníka obce využívají?
10:05:58	Pavel Chodúr: Není možné dávat úlevy na poplatku z důvodů, že někdo např. nakupuje v místním obchodě nebo že posílá děti do místní školy. To nemá návaznost na systém, to nelze. Každou osvobození od poplatku některou skupinu zvýhodňuje a jinou znevýhoňuje. Obec by k takovému nerovnému zacházení měla mít objektivní důvody. Typickým příkladem je sociální důvod. Neproblematické důvody jsou úlevy např. mladším 18 let, nebo naopak starším 65 let, případně hendikepovaným. Úlevu mohou mít také lidé, kteří v místě mají trvalé bydliště, ale žijí třeba v zahraničí. Je na obcích, jak si to nastaví.
10:08:11	Gabriela Bulková (MŽP ČR): Za nás je možné o úlevě ve vztahu k třídění. Když se někdo snaží více třídit odpad, má třeba doma třídící pytle, tak je možné mu snížit poplatek.
10:08:11	Člověk, který žije v zahraničí, se sám musí snažit toto prokázat obci. Odpovědnost je na něm, má ohlašovací povinnost.
10:09:19	Martina Filipová: Odpady budou rok od roku dražší. Obce budou muset najít odvahu vybrat od občanů co nejvíce peněz, jak jim zákon dovolí.
10:10:00	Martina Filipová: Problematika Airbnb... Je zde jeden majitel, který platí jen jeden poplatek. Reálně tam ale bydlí více lidí. Jak má obec tuto nemovitost zpoplatnit?
10:11:16	Gabriela Bulková: Doporučila bych, aby obce, kde je hodně nájemních budov, přešly na druhý poplatek. Obec se musí s vlastníkem bavit.
10:14:05	Gabriela Bulková: Lze podle zákona udělat kontrolu nakládání s odpady a doporučit zapojení do obecního systému, je to výhodné pro obě strany.
10:14:36	Otázka: Lze naopak zvýhodnit trvale bydlící občany oproti majitelům rekreačně využívaných nemovitostí či Airbnb?
10:16:28	Pavel Chodúr: Ano, máme judikaturu, která tyto osoby může zvýhodnit. Rovina poplatku je nastavena zákonem, judikaturou Ústavního soudu. Ten říká, že rozlišování mezi trvale přihlášenými a "rekreanty" není možné. Na základě tohoto není možné poskytnout nějakou úlevu. Tato úleva může být ovšem například navázána na věk, ze sociálních důvodů, ty se týkají typicky občanů obce.
10:17:26	Zuzana Bulková: Za obecní systém se platí a je ku prospěchu všem občanům a pokrývá odpad vznikající na území obce, jak od občana, tak od "chataře."

10:21:20	Pavel Chodúr: Problém u poplatku je v tom, že v průběhu roku může docházet k jeho navyšování, například když poplatník zvýší kapacitu, pak se povinnost zvýší, splatnost je v minulosti. To, že je splatnost nastavena pro příští rok neznámá, že plátce nemůže zaplatit poplatek podle daného zvyku nebo doporučení obce dříve, tedy v průběhu poplatkového období.
10:21:35	Přecházíme k dotazům od publika...
10:22:00	Otázka: Připravuje se nová legislativa k jednorázovým plastům. Budou muset obce měnit vyhlášky?
10:23:01	Gabriela Bulková: Nová legislativa má obcím přinést prostředky na úklid. Vedeme diskuzi, jak budou stanoveny a jak budou poskytovány. Ke změnám obecně závazných vyhlášek by to vést nemuselo. Včera skončilo druhé čtení, zákon bude ve třetím čtení. Probíhá legislativní proces, vstupují do toho prázdniny. Zákon by měl být přijat na podzim.
10:23:41	Dotaz: Škola má pro mimoškolní aktivity vlastní spolek. Může na sebe vzít i sběr?
10:24:23	Gabriela Bulková: Nemůže. Škola je oprávněná provádět sběr a obci sdělí množství. Musí to dělat škola, ne spolek.
10:25:43	Gabriela Bulková: Odpad je vždy obce. U školního sběru je škola vlastníkem odpadu, aby měl finanční prostředky. Obec je původcem.
10:26:37	Pavel Chodúr: Kontrolu dodržování vyhlášky může provádět úředník i strážník. Přestupek se projednává v rámci přestupkového řízení správním orgánem. Není zde žádná odlišnost od jakéhokoliv jiného přestupku.
10:27:53	Dotaz: Jak bude kontrolováno plnění třídících cílů u malých obcí, které nemají povinnost podávat hlášení?
10:28:19	G. Bulková: Vždy se dá zkontrolovat obecní systém i evidence. Výpočet je nastavený vyhláškou. I malá obec se dá zkontrolovat.
10:28:48	Dotaz: Může si obec nastavit limit množství odpadu na osobu a rok?
10:30:43	G. Bulková: Obec nemůže stanovit maximální limit u komunálního odpadu. U stavebního odpadu je to jiné. Obec má omezené možnosti. Tam je možno dát limit kg/občan/rok. Tam je limit vhodný. U objemného odpadu se musí obec postarat, ale někdy je to kapacitní problém. Tady je důležité, aby obec umožnila občanovi převzít objemný odpad mobilním svozem. Občan musí mít možnost odpad odevzdat. Pokud obec potřebuje limit z logistických důvodů, tak ano, ale během roku mu musí umožnit mobilní svoz.
10:32:37	Gabriela Bulková: Je potřeba se na úrovni obce zabývat objemným odpadem. Už v místě vzniku se dá vytrídit využitelné složky (plast, kov, dřevo). Objemný odpad je něco jako směsný, a to obec ve velkém množství nepotřebuje.
10:33:00	Otázka pro všechny: Nebylo by vhodné, aby všechny náklady byly přeneseny do poplatků pro občana?
10:34:39	Chodúr: To je otázka nastavení poměrů v dané obci, obec má takovou možnost, přenést náklady na občany. Obec má možnost vyžadovat po producentech odpadu adekvátní platbu, je třeba zdůraznit úskalí, například vést evidenci objednané kapacity, ne všechny obce, zejména ne ty menší, jsou schopny, takto velice náročnou administrativu provádět, je jednodušší mít paušální poplatek, přestože není tak spravedlivý.

10:36:14	Bulková: Jde o komunikaci mezi vedením obce a občany, řeč byla i o sociální únostnosti. Nejdůležitější je komunikace a osvěta mezi občany, dobře komunikující obec touto osvětou může vylepšit odpadové hospodářství a tím pádem také náklady. Toto je podle mě nejlepší cesta. Druhá věc je, jak si to obec nastaví. Obecní systémy jsou základ.
10:37:22	Filipová: Líbí se mi model, aby obec měla možnost vybrat od občanů to, co odpad opravdu stojí. Nevybírat poplatky je naprosto nemotivační. Jde o politikou otázku.
10:37:35	Debata je u konce...
10:38:42	Na podium přichází paní Jana Káčerová z Krajského úřadu Zlínského kraje.
10:40:35	Řeč je o zákonu o odpadech, který platí od počátku minulého roku.
10:43:35	Ministerstvo koriguje naši činnost metodickými pokyny. Vyhláška o nakládání s odpady je obsáhlá a místy nepřehledná. Vyhláška o palivech z odpadu by nám měla pomoci, abychom dokázali správně energeticky využívat odpady. Ve Zlínském kraji místo 250 žádostí přistálo o tisíc žádostí víc, měly být zadministrovány ve lhůtě. Příští rok nastane ještě vážnější zatížení těmito žádostmi.
10:44:57	Do roku 2025 mají být kompostárny podle dosavadního stavu, poté budou podmínky upraveny, což by mohly kompostárny ohrozit. Některé kompostárny nejsou provozovány dobře.
10:47:42	Nově mobilnímu zařízení vydává povolení Krajský úřad, kde má sídlo firma. Celá řada provozovatelů má sídlo v Praze. Další věc je, že firma povolená v jednom kraji jezdí po celém území ČR. Krajské úřady nemají jednotný přístup a stejné podmínky, stává se, že přijde provozovatel a odkazuje na rozdílnosti v jiném kraji. Každý kraj má trochu jiné podmínky. Bylo by dobře u mobilních zařízení stanovit standartní podmínky.
10:50:24	Nově vydáváme povolení provozu na dobu neurčitou, po 6 letech bude provedena revize stavu zařízení. Starosty upozorňujeme, že obchodníkem není ten kdo obsah převezme, ale ten, kdo za něj zaplatí.
10:53:02	Základní podmínky pro vydání povolení jsou velmi jednoduché. Řádně podaná žádost, kde musí být napsané vše podstatné, pokud jde o změnu, ta musí být řádně popsána. Často se stává, že přijde dvouřádková žádost, která není dostatečně obsáhlá, to nedokážeme zúřadovat. Je dobré se v provozních řádech odporstít od výroků, které jsou nekontrolovatelné, tyto řády musí být konkrétní. Kvůli nedostatečným žádostem dochází k prodlení.
10:57:04	Řeč je o základních parametrech zařízení. Vybavení k zjišťování hmotnosti. Narážíme na to, že celá řada zařízení není vybavena certifikovanou váhou. Snažíme se, aby všechna zařízení takto vybavena byla. Uvítáme, pokud jsou tato zařízení zabezpečena například plotem nebo kamerovým systémem.
10:59:12	Typů zařízení je velké množství, například u sběrných dvorů je potřeba doložit přehledný situační plán. Krajský úřad není nepřítel, stará se o fungování odpadového hospodářství. Není vhodné vydávat povolení "od stolu."
11:00:34	Svůj příspěvek ukončila zástupkyně zlínského hejtmanství Jana Káčerová, je prostor na dotazy.
11:01:57	Káčerová: Povolení zařízení je v příštím roce, krajský úřad vyzve k doložení vyjádření MPO.
11:02:04	O obecních systémech z pohledu evidence dat a o ohlašování odpadů bude hovořit Jiří Valta z České informační agentury životního prostředí (CENIA).

11:03:24	Jiří Valta: V Česku se ročně vyprodukuje kolem 38,5 milionu tun odpadů (číslo za minulé roky).
11:05:10	Jiří Valta: Velkou skupinou jsou komunální odpady. Jsou pro ně stanoveny cíle odpadového hospodářství a zaslouží velkou pozornost.
11:06:11	Jiří Valta: K ohlašovacímu systému... Do systému nám vstupuje 36 unikátních právních subjektů – obce, podnikatelé... Zpracováváme cca 97 tisíc hlášení. Projdou přes ohlašovací systém, obce v rámci svého území kontrolují data, která jsou a snaží se vycpat chyby. Pak my děláme národní čísla.
11:07:34	Jiří Valta: Cíle odpadového hospodářství, které míří na obce. Meziročně nám roste o 6 % materiálové využití. Budeme muset rychle najít řešení, abychom se s recyklací komunálních odpadů vypořádali. Je to na obcích a jejich systémech, aby si našly řešení.
11:08:20	Jiří Valta: Jsme na cca 47 % komunálních odpadů, které končí na skládkách a toto číslo klesá velmi pomalu. Nemáme ho kam dávat. Musíme rychle najít řešení. V odpadech je obrovských energetický potenciál.
11:08:42	Jiří Valta: Výstavba spalovny a celý proces vyjde minimálně na tři roky.
11:09:09	Jiří Valta: Je škoda, že skládky zaplňujeme odpady, které tam být nemusí.
11:09:29	Jiří Valta: Po tornádu na jižní Moravě bylo 200 tisíc tun odpadů.
11:10:40	Jiří Valta: V současné chvíli máme zaplněno 13 % kapacity, takže 1,5 tun směšného odpadu máme kapacitu, která se může energeticky využít.
11:12:03	Jiří Valta: Má smysl stavět bioplynové stanice. Velký smysl dává recyklace stavebních odpadů, a to kvůli jejich objemu. Z nich vystupuje výrobek, ne odpad.
11:13:41	Jiří Valta: Nejdůležitější je, aby se zařízení stavěla s ekonomickým smyslem. I když jsou dotace na výstavbu, je potřeba mít prostředky na další provoz. Pozor také na legislativu. Je potřeba zdravého rozumu na obou stranách při povolování.
11:15:56	Jiří Valta: Přibyly ohlašovací povinnosti. Změnilo se limitní množství pro ohlašování odpadů. Posunul se termín hlášení do 28. února.
11:15:56	Časté chyby při podávání hlášení: Záměna bývá u jednotek kilogramy/kusy/litry. Použití nesprávných katalogových čísel odpadů, s tím poradí krajský úřad. Nesprávné umístění zařízení. Nevyřešené inventury z minulých let.
11:17:50	Jiří Valta: Lékárny musí kvartálně zasílat krajským úřadům, kolik přebraly léčiv od lidí. Řeší podle metodického pokynu od ministerstva.
11:20:23	Jiří Valta: MŽP chystá nový informační systém odpadového hospodářství. Čekáme od něj, že nám umožní pracovat napříč agendami, které v odpadech jsou. Jakmile ten systém bude předveditelný, tak ho ukážeme. Teď je v intenzivním vývoji.
11:21:11	Jiří Valta: Díky tomu, že provádíme kontroly, tak jsme v celoroční produkci schopní stáhnout produkci odpadů až o milion tun.
11:22:40	Dotazy z publika...
11:23:09	CENIA sbírá spoustu dat, které by se hodily pro plánování a investice. Přístup je omezený. Změní se něco?
11:24:14	Jiří Valta: K tomu právě pomůže nový systém. Disponujeme daty, které mají vysokou komerční hodnotu a není účelem je dávat ven. Když MŽP souhlasí, data dáváme ven. Očekávejte zlepšení. Data se dají zakoupit.
11:24:59	Jiří Valta: Prostřednictvím ORP vyzýváme ohlašovatele, aby svá data opravili.
11:25:52	První blok druhého dne konference je u konce. Před námi je pauza.

11:53:22	Moderátorka zahajuje poslední blok konference. Tématem bude snižování produkce smíšeného komunálního odpadu.
11:54:10	Na podium přicházejí pánové Ondřej Černý (EFG Rapotín), Jakub Jirgl (Město Šumperk)
11:54:56	Jirgl: V Šumperku jsme chtěli přijít na řešení vhodné pro budoucnost. Vzhledem k tomu, že Rapotín máme blízko.
11:58:36	Černý: Naše rapotínská stanice zpracovává biologicky rozložitelné odpady ve všech jejich formách ve prospěch výroby udržitelné energie, cíle projektu byly na začátku: zvýšení tříditelných složek z komunálního odpadu, snižování zápachu, nákladu na likvidaci a pro město Šumperk to konkrétně znamená, že za rok jsme svezli 90 tun odpadu. Vybírali jsme lokality, kontrolovali jsme každé stanoviště, případně s tím pracujeme. Šumperk nám pomáhá v komunikaci s občani. Zpracováváme gastroodpad na tepelnou a elektrickou energii, ten plyn (zatím jsme jediní), jsme schopni vyčistit na zhruba 99% metanu (ekvivalent zemního plynu), ovšem je vyroben z odpadu. 30% nádob jsou u bytových domů.
12:00:21	Černý: Naše svozové prostředky jsou na CNG, se sklem si prozatím neumíme poradit. Za jeden rok vytrídili občané 90 tun občanů, na tom bychom mohli ujet např. 30 000 km na CNG.
12:01:44	Jakub Jirgl (Šumperk): Je potřeba nejdříve mít nápad a vizi, co chcete dokázat. Musíte mít nakloněno i úřednictví. Přestože jsme z toho měli obavu, tak se mi podařilo je přesvědčit.
12:02:18	Jakub Jirgl: Řešili jsme, jestli dát popelnice na sídliště, nebo do vnitrobloků. Schůzky jsme absolvovali 4–5 měsíců před započatím projektu.
12:03:27	Jakub Jirgl: Nepodcenili jsme komunikační kampaň. Dáváme lidem "nové barvy", co třídít. Zvyšujeme poplatky, které jsou podle mě pořád dost nízké. Každopádně jde o nepopulární téma.
12:03:27	Je něco jiného, když vyhodím kovovou stoličku, nebo kus masa či chleba. Najeli jsme na to, že ten "boží dar" (jídlo) je rozdílný.
12:03:51	Jakub Jirgl: Lidé tam mohou dávat omáčky, polévky, maso... Tedy to, co nepatří do hnědných popelnic.
12:05:16	Černý: Zatím jsme neměli žádné stížnosti na stanovištích, zatím vše probíhá se vší spokojeností. Nádoby udržujeme čisté tak, že pokaždém svozu je omyjeme, nádoba je dezinfikována horkou vodou a dezinfekcí. Aktuálně je 68 nádob, výhled je 150 nádob, počítáme zhruba jednu nádobu na 100 obyvatel.
12:05:55	Jakub Jirgl: Je žádoucí odkládat odpad v sáčcích. Nesype se to tam rovnou. To je o komunikaci. Praxe je taková, že jsou jen jednotky případů, kdy je něco mimo sáček. Bioplynka umí zpracovat i obal.
12:07:26	Jakub Jirgl: Rozmístění řešíme časem podle zkušeností. Hodně popelnic máme na sídlištích, ale chceme mít pokryté celé město. Chtěli jsme postihnout všechny typy bydlení. Máme to i ve čtvrtích, kde jsou rodinné domy. Abychom viděli, jak tuhle službu využívají. Popelnice jsou i u úředních budov.
12:08:52	Jakub Jirgl: I lidé na sídlištích vyhazují gastro v pytlících, ačkoliv je tu vyšší anonymita. Je to opravdu hodně o komunikaci – web, facebook, zpravodaj, letáky... Chtěli jsme postihnout opravdu každého.

12:09:33	Jakub Jirgl: Kampaň probíhá stále. Kdykoliv se objeví půlstrana volná ve zpravodaji, tak se tam "vetřu" s gastroodpadem. Kdyby se tomu pozornost nevěnovala, tak by nám to stagnovalo.
12:10:27	Ondřej Černý: Měli jsme strach, proto jsme velmi intenzivně ve spolupráci s městem nádoby kontrolovali, informační kampaň zjevně zafungovala, je třeba pochválit občany za to, že třídí odpad podle doporučení, je to pro nás překvapivé a pozitivní zjištění.
12:12:38	Jakub Jirgl: Meziročně jsme zvýšili poplatek za svoz odpadů, dnes je to 840 korun za občana. Když porovnáme roky 2019 a 2020, tak jsme zaznamenali nárůst směsného odpadu, protože tu byl covid. Mezi 2020 a 2021 došlo k úbytku, ale vím, že ne výhradně kvůli gastroodpadu. Ale za minulý rok (od května do prosince) jsme nasbírali 53 tun gastroodpadu a ten by skončil ve směsném odpadu.
12:13:57	Ondřej Černý: Budeme svoz gastroodpadu realizovat i v jiném městě, už máme zapojené další obce na Moravě, ve Vyškově máme stanici. Obce přibývají.
12:15:14	Jakub Jirgl o tom, kolik město ročně stojí svoz gastroodpadu: Když jsme s tím začínali, tak nás to vycházelo o něco dráž, než kdybychom to házeli do černé popelnice. Ale ten rok jsme využili k tomu, abychom vzdělali občany. Byli jsme před soutěží na svoz odpadu. A tam jsme tušili, že ty ceny nebudou tak příznivé, jako byly doposud. Skokově nám svoz odpadu narostl, a proto začal být gastroodpad výrazně výhodnější.
12:16:38	Ondřej Černý: Na začátku je odpad oddělen a vyfoukán do boční haly, kde se plast vysouší a hygienizuje, hledáme partnera, který by byl schopen ten plast a hliník materiálově využít, vzhledem ke specifiku odpadu je to však velmi těžké.
12:18:43	Jakub Jirgl: Já bych obecně řekl, že cesta gastroodpadu je vhodná pro města a větší obce. V menších obcích je pořád lepší kompost a slepice... Důležitá je příprava a komunikace s občany. Pořád je dost lidí, kteří nechápou, že by za svoz odpadů měli platit.
12:19:49	Ondřej Černý: Doporučuji dobrou komunikaci, povinnost ve městech bude do budoucna pro všechny, hledáme řešení, jak ji do budoucna naplnit, obyvatelům dáváme 15kg kyblíky a v době svozu je odvezeme. Máme v plánu rozšiřovat kapacity.
12:20:38	Před námi je debata o Komunikačních nástrojích, které slouží ke snižování produkce odpadů. Hovořit bude Lea Kubíčková (Mendelova univerzita v Brně) a Lukáš Grolmus (EKO-KOM).
12:22:13	Lea Kubíčková o plýtvání potravinami v domácnostech: Doposud nebyla data, proto jsme se tomu tři roky věnovali, přebírali černé popelnice.
12:23:07	Lea Kubíčková: Na světě neexistuje jednotná metodika, kolik se toho v domácnostech vyplývá.
12:23:36	Lea Kubíčková: Nechtěli jsme zjistit jen, jak domácnosti plýtvají, ale také přijít na to, jak tomuto problému pomoci.
12:24:15	Lea Kubíčková: V projektu bylo 900 domácností z Brna a okolí. Měli jsme i různé zástavby. Jinak obsah černých popelnic vypadá na sídlišti a na venkově, kde mají slepice.
12:24:45	Lea Kubíčková: V první roce jsme jen měřili. Nikdo nic nevěděl, nikdo nic netušil. Vždy po 100 domácnostech jsme svozili odpad. Probírali ho, vážili atp.
12:25:41	Lea Kubíčková: Ve druhém roce jsme rozjeli kampaň. Působili jsme na domácnosti. Zkoušeli jsme, co bude fungovat. A nadále jsme měřili. Ve třetím roce jsme vůbec nepůsobili, ale jen měřili. Abychom věděli, jestli efekt naší kampaně přetrvál.

12:27:00	Lea Kubíčková: Intervence spočívala v tom, že jsme dávali samolepky, dělali letáky, psali do zpravodajů, vyráběli jsme brožury, chodili do škol, pořádali akce. Kvůli covidu jsme se hodně přesunuli do onlajnu. Měli jsme projekt "Kup, co sníš".
12:28:03	Lea Kubíčková: Zjistili jsme, že se na lidi působit dá a že to funguje. Lidé na sídlištích nemají jinou možnost, kam odpadky dát. Přinesli nám nejuvěrnější výsledky. Během kampaně ve druhém roce se plýtvání snížilo, ale třetí rok čísla zase stoupla.
12:29:15	Lea Kubíčková: Nejvíce se plýtvá ovocem, zeleninou, pečivem, poté vejci a masy. Během covidu se plýtvalo hotovými jídly.
12:30:16	Lea Kubíčková: Když jsme přestali působit, tak lidé se vrátili k původnímu chování. Projevuje se také sezónnost.
12:31:02	Lea Kubíčková: Chtěli jsme zjistit, proč lidé plýtvají, dávali jsme lidem dotazníky. Zjistili jsme, že nemáme o svém plýtvání přehled. Lidé odhadovali, že vyplývají za rok 12 kilogramů na osobu. Reálně je to ale třikrát tolik.
12:32:00	Lea Kubíčková o příčinách plýtvání: Lidé nejčastěji uvádějí, že se jim potraviny časem znehodnotí, zkazí. Důvodem je i velké množství navařeného jídla a pak také nižší kvalita oproti očekávání.
12:32:47	Lea Kubíčková: V kampani jsme se snažili lidem radit se správným skladováním potravin, také s tím, co dělat se zbytky, nebo jak využít všechny potraviny.
12:34:35	Lukáš Grolmus: Pro mě tento projekt není nový, v roce 2019 jsme byli s Vašimi kolegyněmi v kontaktu, mne ty výsledky extrémně zajímají. Je to zkušenost z jiné oblasti, než kterou se zabýváme my. Zaujal mne jeden z důvodů plýtvání potravinami, a sice špatné skladování. Rád bych tedy zmínil správné skladování a také balení potravin. Přemýšlejte nad funkčností těch obalů, musí být dobře zpracovatelné a recyklovatelné, zároveň ovšem funkční, aby se potraviny nekazily.
12:35:39	Lea Kubíčková: Byly jsme překvapené, že během covidu klesl objem vyplývaných potravin. Bylo to tím, že jsme měli čas. Zlepšit management. Věděli jsme, co máme v ledničce. Plánovali jsme jídelníček. Šlo se nakupovat jednou za týden.
12:36:41	Lea Kubíčková: Měli jsme kontrolní skupinu, na kterou jsme vůbec nepůsobili žádnou kampaní. U té během covidu kleslo plýtvání, ale ne o tolik jako u skupin, na které jsme působili. Proto víme, že i naše kampaň měla vliv, nejen covid.
12:37:24	Lukáš Grolmus: Covid byl dost zásadní externí faktor, zaujaly mne dva termíny, jednak "food management" a jednak "průměrný Brnňan." Já jsem neustále dotazován na to, jak vypadá klasický netříděč. Je to ale sociodemograficky od A do Z. Vy jste použili nějaké komunikační kanály. Které byste doporučila pro komunikaci, které se osvědčily?
12:38:00	Lea Kubíčková: Nejde vypíchnout jeden kanál, který je nejefektivnější. Působili jsme na celou populaci, kde jsou mladí, staří, je potřeba obsáhnout všechny lidi.
12:39:22	Lea Kubíčková: Na děti jsme působili přes sociální sítě a přednášky ve školách, na seniory třeba přes brožury a letáky. Musí to být komplexní komunikace všemi kanály. Je nutné také působit pozitivně, ne vyhrožovat, citové vydírání nefunguje. Funguje pozitivní motivace, pocit sounáležitosti. To platilo hodně na děti, že mohou být ambasadory té problematiky. Zapojovaly celé rodiny.
12:40:13	Lukáš Grolmus: My už 20 let provozujeme školní vzdělávací program, děti působí na rodiče a když jsou dospělé, vzpomenou si na to. Mám poslední dotaz: Projekt skončil, nebo pokračujete v podobném?

12:40:48	Lea Kubíčková: Projekt ke konci května skončil, byl na tři roky. Problematikou se zabýváme dál. Teď jsme se zaměřili na vzdělávání, připravujeme materiály pro školy.
12:43:02	Lukáš Grolmus předstupuje k mikrofonu.
12:46:05	Lukáš Grolmus: V této prezentaci jsem se zaměřil na data, výsledky a tipy, které by pro Vás mohly být v lokálních informačních kampaních nápomocné. Žádným dramatickým způsobem nedochází k nárůstu obyvatel třídících odpad, stále jsme na 73 procentech. Pozitivní však je, že nám narůstá úměrná výtěžnost na obyvatele a rok, a to i přesto, že nenarůstá počet "třídíčů." V průzkumech kolem 10 000 respondentů se dotazujeme na třídění odpadu, dostaneme vyšší číslo než 73 procent. Křížovými otázkami ovšem zjistíme, že nejde o skutečné "třídíče."
12:47:14	Lukáš Grolmus: Zbývá tedy 22 procent "netřídíčů," které identifikujeme, tito by mohli začít třídít. Snažíme se najít cestu k 6 procentům potenciálních třídíčů, snažíme se přijít na to, co by tyto k třídění přimělo.
12:48:54	Lukáš Grolmus: Důvody, které uvádí "netřídíči." Chtějí být skutečně přesvědčeni o tom, že jejich vytríděné odpady skutečně pomůžou, neskončí na skládce. Z hlediska finančních a technických faktorů, přesvědčit může sleva na poplatku na odpady, na to jsme zvyklí. Také pohodlí, tj. vzdálenost k nádobám hraje velkou roli.
12:51:27	Lukáš Grolmus: Ověřujeme, jak respondent dokáže odhadnout vzdálenost, ne vždy to funguje. 77 procent respondentů hodnotí umístění nádob jako vyhovující, zbytek si myslí, že jsou daleko. V letech toto subjektivní hodnocení vzdálenosti soustavně klesá, v letech před rokem 2006 docházelo k razantnímu poklesu. Druhá křivka je vzdálenost akceptovatelná, ta je v průměru stále vyšší, lidé jsou ochotni chodit dále, kolem 150m.
12:53:36	Lukáš Grolmus: K motivaci občanů k nim musíme neustále opakovaně mluvit, musíme na ně působit. Lidé zejména chtějí získávat informace o třídění přímo umístěné na nádobě. Jde o velmi preferovaný způsob. Zároveň by uvítali informace přímo na obalech. Důležitým kanálem jsou místní noviny, lidé čerpají informace z lokálních listů a místních zpravodajů, tam tento typ informací dokonce očekávají. Poté jsou důležité letáky a brožury. Zdá se to zastaralé, opak je ovšem pravdou, leták se musí distribuovat cíleně.
12:54:57	Lukáš Grolmus: Ptáme se také na to, jaký typ informací o třídění lidé chtějí dostávat. Čtvrtinu respondentů zajímá budoucnost jejich vytríděného odpadu, kde tento odpad končí, ta informace může být na dotřídřovací lince. Pět procent se zajímá o to, kolik peněz za to získá obec, jde však spíše o podružnou informaci.
12:55:57	Lukáš Grolmus: Zároveň se třídíčů ptáme, co by je vedlo k ukončení třídění. Důvodem k tomu by byla nemoc, nemohoucnost. Čtvrtina respondentů by s tříděním skončila, pokud by byly nádoby příliš daleko. 7 procent by ukončilo třídění, kdyby zjistili, že tato aktivita je zbytečná.
12:57:22	Lukáš Grolmus: Občanům se téma třídění musí neustále připomínat a opakovat, protože to časem prostě zabere.
12:57:41	Lukáš Grolmus ukončuje svůj příspěvek a opouští podium.
12:58:28	Před námi je poslední prezentace konference. Jan Prejda (Poradenství v odpadech a ekonomice) bude hovořit o Inovativních nástrojích na snižování produkce směsného komunálního odpadu.
12:59:39	Jan Prejda: Produkce odpadu se liší podle míst. Někde to je 300 kg/osoba/rok, někde i 500 kg/osoba/rok.

13:00:09	Jan Prejda: Směsného komunálního odpadu je zhruba polovina všech odpadů, které vznikají v domácnostech.
13:01:03	Jan Prejda: SKO obsahuje spoustu věcí, které tam nepatří. Zhruba 20 % jsou věci, které by se daly vytrždit.
13:01:34	Jan Prejda: SKO tvoří asi 50 % nákladů na komunální odpady. Mělo by se vytrždit všechno, co jde.
13:03:07	Jan Prejda: Důležitá je osvěta a propagace. Někde funguje lépe, někde hůře. Zkušenosti jsou takové, že občas ty informace nemá kompletní, nemá dostatek informací a je potřeba se na to zaměřit. Je to jedna z věcí, která pomůže snížit produkci SKO. Dalším nástrojem, aby byl občan ochoten dát do černé popelnice co nejméně, je dostatek barevných popelnic. Je vyzkoušeno, že pokud mám dostatečnou kapacitu a v blízké vzdálenosti, tak jsem ochotnější třídít.
13:05:23	Jan Prejda: Velikost nádoby je nástrojem, jak množství odpadů snížit. Když je popelnice menší, tak nutí občana řešit, jak odpad roztřídít. Menší množství nádob je výhodnější. Obce by měly motivovat občany nižším poplatkem.
13:08:40	Jan Prejda: Cestou je očipování popelnic. Přehled o spotřebě, majiteli. Pak se občan chová jinak. Toto opatření přináší úsporu. Ten efekt je největší, když je to navázáno na motivační prvek.
13:12:21	Jan Prejda: Pokud občanovi vzniká 350 kg všech odpadů, tak když bude šetrný, za dva roky třeba 310 kg. Nesmí se to zvrhnout. Kapacity musí být pro všechny typy odpadů.
13:12:21	Neexistuje žádný univerzální návod. Každá obec má jiný systém. Zasahuje do toho i podnikatelský odpad.
13:14:22	Jan Prejda: V případě, že neumím dělat pořádnou evidenci, tak nejsem schopen snížit množství směsného komunálního odpadu, protože eviduji nepravdivá čísla. Prošel jsem spousty těchto informací a ty chyby jsou obrovské. Potom si obec není schopná vyhodnotit, jestli její systém funguje.
13:18:51	Dotazy: Nebylo by lepší společné koordinované opatření? Podle mě ne, nastavování společného fungování nyní není vhodná, obce mají své potřeby, je složité až nemožné to zkoordinovat, říká Jan Prejda.
13:18:51	Produkce odpadu logicky roste s životní úrovní, jak to změnit? Nemusí to vždy být pravda, mělo by se více třídít, má růst produkce odpadu, ne však směsného komunálního, odpovídá Jan Prejda.
13:19:01	Konference Odpady a obce je tímto u konce. Děkujeme, že jste sledovali náš online přenos, a přejeeme Vám hezký den!